

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom (önálló szak)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Magyar népköltészet LLM2063						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Keszeg Vilmos, egyetemi tanár dr. Tanczos Vilmos, egyetemi tanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Keszeg Vilmos, egyetemi tanár dr. Tanczos Vilmos, egyetemi tanár						
2.4 Tanulmányi év	MONO 1	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kötelező, Szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					9
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Konzultáció					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	28				
3.8 A félév össz-óraszám	70				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> jelenlét (az előadásokon való részvétel ajánlott) infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> a szemináriumon való részvétel kötelező az órára előírt szöveg elolvasása infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Különböző történeti kulturális tények és folklórjelenségek (korszakok, irányzatok, műfajok) elemzéséhez szükséges alapfogalmak, elméletek és módszerek ismerete és alkalmazása. A magyar folklórszövegek elemzéséhez szükséges alapfogalmak magyarázata. Különböző szövegek és kontextusok viszonyainak megismerése, szövegelemzések keretében történő hasznosítása. A néprajzi irányzatok és módszerek fontosságának felismerése, sajátosságainak beazonosítása a kultúrakutatás tudománytörténeti kontextusában,
----------------------	--

Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A folklórszövegek textológiai elemzése, a tudományosság etikai elveinek tiszteletben tartásával, a szakszerű hivatkozás szabályainak szigorú alkalmazásával. A szakmai feladatok kijelölt határidőn belüli hatékony és felelősségteljes teljesítése/megvalósítása csoportos és egyéni didaktikai tevékenységek keretében
------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> a kulturális jelenségek értelmezésében, valamint a szakirodalomban és szaknyelvben való jártasság fejlesztése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> a hagyomány és kulturális örökség megismerése a kulturális hagyomány kutatásának történetével és módszertanával való megismerkedés a magyar népköltészet néhány területével való megismerkedés

8. A tantárgy tartalma

8.1 Kurzus	Módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés, alapfogalmak. Kultúra, nép, népi kultúra, populáris kultúra (parasztiok, polgárok, elit). A kultúra mint objektum, mint reprezentáció mint esemény. Kultúrák (hivatalos kultúra, elitkultúra, népi kultúra, populáris kultúra, ellenkultúra, szubkultúra/csoportkultúra, regionális kultúra, globális kultúra, kishagyomány, nagyhagyomány). A folklór definíciói (ősi, ünnepi, nemzeti, esztétikus; mindennapi). A folklór jellemzői (kollektív/individuális jelleg, rögzítettség/rögzítetlenség, orális/írásbeliség/kép, anonimitás/szerzőség, variabilitás, alkalmasszerűség, szinkretizmus). A folklór (táji, történeti, társadalmi) tagolódása.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
1a. Mindennapi élet, hagyomány, örökség, kitatált hagyomány, akkulturáció, migráció, diffúzió, survival, revival. A közösség (beszélőközösség, emlékeztetőközösség, interpretív közösség).	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
2. A folklór kutatása: néprajz, folklorisztika, antropológia. Folklorisztika, etnológia, etnográfia.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
3. A nép felfedezése. Egységes-e a nép? A magyar népi kultúra történeti rétegei.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
4. Világ-, társadalom és hőskép a hősepikában . A műfaj fejlődési fokozatai. A hőseinek szerkezete. A magyar hősepikáról szóló tudományos diskurzus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
5. A folklorisztikai gondolkodás és a balladakutatás . A műfaj meghatározása, történeti kibontakozása, történeti rétegei, stílusváltása, területi tagolódása. Heroikum, tragikum, komikum. Balladai témák. A ballada szerkezete. A ballada és a népdal, vallás, ponyva viszonya. A ballada előadásának sajátosságai. Archaizálás. A lokális ballada mint emlékeztető alakzat.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
6. A mesekutatás és -értelmezés története. Rendszerezési próbálkozások (tipológia, alműfajok). Mese és világkép, mese és esztétikum, mese és előadás. A műfajiság vélt és valós határai.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
7. Biográfia és autobiográfia. A személyes történelem felfedezése. A történelem funkciói. A történetmondás kontextusa. A történet szerkezeti, kognitív és nyelvi megszerkesztése. A kutatás története és problémái.	frontális előadás leíró, értelmező és okfektáró magyarázat , illetve szemléltetés	
Szakirodalom Demény István Pál – Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánzos Vilmos 2000 Magyar népi kultúra. Alapfogalmak. Folklór. Anyagi kultúra. Kolozsvár. (Alapfogalmak. A folklór. A szóbeli		

<p>hősi epika. A népballada. A népmese. Élettörténet – önéletírás. Az igaztörténet)</p> <p>2001 Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár (Kósa L. – Szemerkényi Á., Kósa L.)</p> <p>Hoppál Mihály</p> <p>2001 A Toldi mitológiai háttere. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár. 160–176.</p> <p>Kósa László</p> <p>2001 A népi kultúra történeti rétegei. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár. 126–138.</p> <p>Kósa László – Szemerkényi Ágnes</p> <p>2001 Apáról fiúra. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár. 120–125.</p>		
8.2 Szeminárium	Módszerek	Megjegyzések
1. A mitikus-mágikus világkép	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
2. A keresztény neoplatonizmus és megjelenése a folklórban. A karneváli világ a középkorban.	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
3. A középkori vallásos világkép. Általános jellemzők. Középkori eredetű folklórműfajok (hiedelem, ráolvasás, siratóénekek, archaikus népi imádság, ballada)	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
4. A reformáció, az újkori racionalizmus és a felvilágosodás eszmeisége a népi kultúrában	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
5. A romantika neoplatonizmusa és a népi kultúra felfedezése	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
6. A népi kultúra felfedezésének hatása a 19. századi polgári nemzettudatokra	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
7. Az európai és a magyar népi kultúra felfedezése. A népi kultúra és a magyar nemzeti kultúra a 19. század első felében J. G. Herder eszméi. A nép felfedezésének esztétikai, politikai és intellektuális okai. A kulturális primitivizmus. A jó vadember mítosza. Európai gyűjtések. A magyar népi kultúra felfedezése; a népiség és a polgári nemzettudat. Az első folklórgyűjtemények (Erdélyi János, Kriza János). A népi kultúra fogalmának romantikus értelmezése.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
8. A romantika meghasonlása. A Vadrózsa-pör jelentősége. A pozitivistá tudományeszmény jellemzői és eredményei. Tájéegységi gyűjtések. A néprajztudomány intézményei.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
9. A népi kultúra médiumai. A népi kultúra és a múzeumok.	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
10. A népi kultúra jellemzői. Van-e népi kultúra ma?	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
11. A népi kultúra a 20. századi magyar kultúrában. I–II. A századforduló: népzene-gyűjtések (Vikár Béla, Bartók Béla, Kodály Zoltán, moldvai gyűjtések), a népművészet (Malonyai Dezső), a nemzeti építészeti stílus (Kós Károly). A falukutató mozgalmak Erdélyben (Erdélyi Fiatalok, Venczel József). Erdély népi kultúrájának kutatása (a századforduló gyűjtései, tájegységi monográfiák, Kallós Zoltán).	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
12. Irányzatok és módszerek a 20. századi magyar néprajzkutatásban. Pszichológiai irányzatok, funkcionális, formalista kutatások, az antropológiai szemlélet, a vizuális antropológia. A néprajztudomány forrásai. Intézmények, tudománytörténeti összefoglalók, kézikönyvek.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
13. A népi kultúra táji tagolódása: néprajzi tájegységek és táji-etnikai csoportok A táji-etnikai csoportok elkülönülésének tényezői. A tájszemlélet változása.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	

14. A magyar néprajzi tájak. A moldvai csángók népi kultúrája.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> Hoppál Mihály: A Toldi mitológiai háttere. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár. 2001. 160–176. Kósa László: A népi kultúra történeti rétegei. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár, 2001. 126–138. Kósa László – Szemerényi Ágnes: Apáról fiúra. In: Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény. Kolozsvár. 2001. 120–125. Demény István Pál – Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos: <i>Magyar népi kultúra</i>. Tankönyv. Kolozsvár, 2000/2008. – A következő fejezetek: A kultúra (7–10. old.), A népi kultúra felfedezése (12–14.), A magyar folklórkutatás története (14–18.), A nép és a népi kultúra fogalma (18–19.), A néprajztudomány ágai, kutatási tárgya és célja (19–20.), A folklór jellemzői (21–24.) Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos: <i>Szöveggyűjtemény a Magyar népi kultúra tankönyvhöz</i>. Kolozsvár, 2001/2008. – A következő fejezetek: Népballadák (4–25.), Archaikus imádságok (57–61.), Ráolvasások (62–68.), Szokásköltészet (73–106.) O. Nagy Gábor: <i>Mi fán terem?</i> Budapest, 1979/1988. (Választható helyette: Bárdosi Vilmos: <i>Szólások, közmondások eredete</i>. Frazológiai etimológiai szótár. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2015.) Vargyas Lajos: Lírai népköltészet. Belső forma. In: <i>Magyar Néprajz V</i>. Budapest 1988. 477–518. – Online: http://mek.oszk.hu/02100/02152/html/05/150.html#151 Voigt Vilmos szerk.: <i>A magyar folklór</i>. Budapest, 1998. Cocchiara, Giuseppe: <i>Az európai folklór története</i>. Budapest, 1962. 		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> a tantárgy tartalmilag összhangban van mind az érvényben lévő hazai tanrend tanegységeivel, mind a magyar és nemzetközi felsőoktatási intézményekben oktatott (azonos vagy hasonló) tanegységekkel a tantárgy tartalma a nemzetközi és a magyar néprajzi szakirodalom klasszikus és kortárs kézikönyveire, forráskiadványaira és periodikáira egyaránt alapoz
--

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A terminológia ismerete A kérdéskörök ismerete	teszt	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Népköltészeti alkotások ismerete	teszt	50%
10.6 Minimális követelmények			
<ul style="list-style-type: none"> a terminológia ismerete, adekvát használata népköltészeti alkotások ismerete az előadások és szemináriumok látogatása ajánlott 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
09.04.2020	Prof. dr. Keszeg Vilmos Prof. dr. Tánczos Vilmos	Prof. dr. Keszeg Vilmos Prof. dr. Tánczos Vilmos

Data avizării în departament

17.04.2020

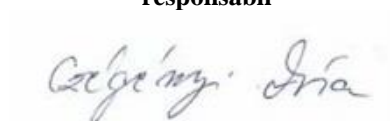
Semnătura directorului de departament

**Data avizării
la Decanat**

28.04.2020

**Semnătura Prodecanului
responsabil**

A handwritten signature in black ink, reading "Gelgețiu Iria". The signature is written in a cursive style with a large initial 'G'.

Ștampila facultății